

Pozměňovací návrhy ohrožují funkčnost Zákona o podpoře bydlení, ukazuje nová analýza

Tisková zpráva Iniciativy Za bydlení, které je NADĚJE součástí.

Poslanci a poslankyně ve středu 5. března 2025 ve druhém čtení schválili dlouho očekávaný Zákon o podpoře bydlení, který má v případě schválení skrze v praxi osvědčené nástroje pomoci k bydlení lidem v bytové nouzi, kterých je dnes v České republice podle statistik 161 000 včetně 62 000 dětí. Spolu se zákonem bylo také předloženo několik pozměňovacích návrhů, o kterých budou poslanci a poslankyně dále jednat. [Iniciativa Za bydlení](#) varuje, že některé pozměňovací návrhy mohou ohrozit funkčnost zákona. [Stručná analýza](#) ukazuje, že kvůli špatně nastavenému systému by se do bydlení nemuseli dostat například samoživitelky s dítětem ve školním věku, mladí dospělí opouštějící dětské domovy, nebo oběti domácího násilí. Iniciativa Za bydlení na tyto problémy upozorňuje v otevřeném dopise poslance a poslankyně, kteří budou o zákoně brzy hlasovat ve třetím čtení.

Hrozí, že zákon bude pro příliš málo lidí

Koaliční pozměňovací návrhy podle iniciativy Za bydlení hned několik problematických opatření. Prvním z nich je stanovení příjmového stropu 1,43 životního minima, které je příliš restriktivní, nepřesné a neodpovídá zamýšlené cílové skupině zákona. „*Příjmový limit je nastaven tak nízko, že vyřadí prakticky všechny domácnosti s pracovním příjmem i na úrovni minimální mzdy. Také vyřadí prakticky všechny seniory a seniorky. Tento test stanovuje, že domácnost s reziduálním příjmem (tedy příjmem po zaplacení nákladů na bydlení) nad 1,43 životního minima nemůže čerpat podpůrná bytová opatření. Limit pro vstup do systému na úrovni 1,43 reziduálního příjmu může působit na první pohled srozumitelně. Problém ale vzniká při započtení dávek státní sociální podpory do tohoto reziduálního příjmu.*“ upozorňuje Mikoláš Opletal z iniciativy Za bydlení.

„*Znepokojují nás na poslední chvíli předkládané změny k tak zásadnímu zákonu, jakým je Zákon o podpoře bydlení. Některé návrhy v podstatě z podpory v bydlení vylučují ohrožené seniory a seniorky, kteří se dnes musí potýkat s nedostupností bydlení a kvůli vysokým nákladům končí na ubytovnách. Často se setkáváme s tím, že když seniorka ovdoví a bydlí ve drahém nájmu, tak je ohrožena bytovou nouzí. Jedním příkladem za všechny je paní Marie, přišla o manžela a má nízký důchod. Sociální pracovnice jí pomohla vyřídit dávky na bydlení, díky kterým si bydlení udržela. Z pohledu nové dávkové reformy je sice považována za ohroženou, ale problematické pozměňovací návrhy by jí právě kvůli vyšší dávce vyřadily ze skupiny osob, které mají nárok na podporu v bydlení. Toto opatření výrazně zvyšuje šanci, že paní Marie bude nucena žádat o pobytovou sociální službu, která ale není určena na řešení bytové nouze, skončí na ubytovně nebo v jiné formě bytové nouze. Je zásadní při schvalování zákona brát ohledy na všechny*

potřebné cílové skupiny včetně lidí v seniorním věku,“ říká Terezie Šmídová, manažerka sociálních služeb z organizace Život 90.

Zkrácení asistence ohrozí ty nejzranitelnější a nevyplatí se

Dalším problematickým navrhovaným opatřením je zkrácení asistence v bydlení ze tří na dva roky. To je nedostatečné pro zvláště zranitelné osoby, které mohou potřebovat delší podporu. *„Přestože velká část domácností nebude asistenci vůbec potřebovat a některé domácnosti ji budou potřebovat jen v řádu měsíců, u zvláště zranitelných domácností může být potřeba asistence delší. Typicky u traumatizovaných, nemocných nebo dlouho sociálně vyloučených lidí se jedná o zásadní investici do jejich přetrvání ve standardním bydlení. Zkrácení o rok se nikomu nevyplatí a bude zbytečně vytvářet další zátěž pro poskytovatele sociálních služeb,“* vysvětluje Opletal.

„Pro lidi s postižením je získání odpovídajícího bydlení velmi těžké. A to jak z hlediska bezbariérovosti, tak z hlediska dostupnosti. Mít bezpečný a vyhovující domov je přitom základním předpokladem pro kvalitní život každého člověka. Takovéhle změny na poslední chvíli ohrožující mnoho lidí, včetně lidí s postižením, považujeme za neobhájitelné. Byl to krok zpět, který by negativně ovlivnil tisíce lidí s postižením. Mnoho z nich potřebuje pomoci k nalezení bezbariérového a cenově dostupného bydlení a asistenci pro udržení bydlení. Je zásadní prosadit Zákon o podpoře bydlení v takové podobě, která skutečně pomůže těm nejohroženějším,“ říká Erik Čipera, ředitel organizace Asistence.

Další půlroční odklad nechává lidi napospas bytové nouzi

Třetím problémem je zapojení úřadu práce do procesu posuzování podpůrných bytových opatření, které přidává další byrokracii a odloží účinnost klíčového prvku zákona minimálně o dalších šest měsíců. *„Jediným opravdu dosud nepřítomným prvkem v Zákoně o podpoře bydlení, který Úřad práce přinese, bude majetkový test. Příjmový limit byl již v zákoně přítomen předtím. Přesto bude ale jeho součástí nutné nové závazné stanovisko, na které má úřad práce neomezeně dlouhou lhůtu. A které zároveň odloží poskytování podpůrných bytových opatření až na červenec 2026, aby se na tento nepotřebný krok mohl úřad práce připravit,“* upozorňuje Opletal.

Otevřený dopis upozorňuje poslance a poslankyně na možná rizika

Na tyto problémy upozornila iniciativa Za bydlení dnes v otevřeném dopise poslance a poslankyně, kteří budou o pozměňovacích návrzích k Zákonu o podpoře bydlení v dohledné době hlasovat. *„Vnímáme, že Zákon o podpoře bydlení je prvním důležitým krokem, který pomůže vymanit se lidem z bytové nouze. Návrh zákona je dobrý a pracuje v praxi osvědčenými nástroji, které se testovali v desítkách obcí v České republice. Byla by velká škoda, kdyby se na poslední chvíli takto zásadním způsobem nekonceptně upravil. Podle našich výpočtů by to mělo negativní dopad na ty nejohroženější členy naší společnosti a to v době, kdy ceny bydlení nezadržitelně stoupají. Je důležité, aby poslanci*

Spolufinancováno
Evropskou unií

a poslankyně o těchto rizicích věděli, proto jsme jim dnes otevřený dopis zaslali,“ říká ředitelka Platformy pro sociální bydlení Barbora Bírová.

Možná řešení tohoto problému ukazuje analýza

Výsledky výpočtů iniciativy Za bydlení ukazují, že příjmový test je v návrzích stanoven příliš tvrdě a je třeba ho zásadním způsobem přehodnotit. *„Ideálním řešením by bylo počítat reziduální příjem bez započítávání dávek státní sociální podpory, to ale bohužel není součástí žádného pozměňovacího návrhu. Zbývá tak varianta nepřijmout problematické pozměňovací návrhy (návrh [č. 6228](#) a [č. 6233](#)), přijmout návrh č. 6222, který nastavuje příjmový test na hranici 1,8 životního minima a vynechat z návrhu č. 6228 a č. 6233 příjmový test, protože ten už je v Zákoně o podpoře bydlení zahrnut,*“ říká Opletal.

„Je důležité uvědomit si, že tyto návrhy mohou mít zásadní negativní dopad na životy desetitisíců lidí, kterým by kvalitní Zákon o podpoře bydlení mohl pomoci se stabilizací jejich bytové situace. Za každým číslem o člověku v bytové nouzi se skrývá konkrétní, často velice těžký, životní příběh. Věříme, že poslanci a poslankyně dají jasně najevo, že jim nejsou lhostejné osudy zranitelných lidí a schválí Zákon o podpoře bydlení v takové podobě, která jim skutečně pomůže,“ uzavírá Bírová.

[Iniciativa Za bydlení](#) spojuje více než 50 jednotlivců a organizací z nevládního, akademického i veřejného sektoru. Už od minulého volebního období se snaží vyvolat a vést konstruktivní veřejnou a politickou debatu o problému bytové nouze a zhoršující se dostupnosti důstojného bydlení v Česku. Jejím hlavním cílem je prosadit fungující institucionální a legislativní model, který zabrání propadu lidí na ulici či do sítě obchodníků s chudobou.